

Od redakcji

Tom czwarty naszego czasopisma różni się od poprzednich, co powoduje, że zespół redakcyjny czuje się w obowiązku udzielenia kilku słów wyjaśnienia. Dotychczas czasopismo wydawane było siłami własnymi redakcji, wspartymi finansowo przez Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Sytuacja ta powodowała różne ograniczenia w zakresie dystrybucji, na które skarżyli się nasi czytelnicy, chcący zwyczajnie nabywać kolejne numery. Niestety ograniczenia te były wymuszone przez regulacje prawne obowiązujące w stosunku do publikacji dotowanych i mimo najszczerzych chęci nie mogliśmy nic na to poradzić. Poza tym, redakcja borykała się z różnymi trudnościami o charakterze technicznym, których opanowanie jest niesłychanie trudne w chwili, gdy nie prowadzi się stałej działalności wydawniczej. Poszukując wyjścia z tych kłopotów, w wyniku dyskusji redakcyjnych, zdecydowaliśmy się więc na radykalną zmianę. Od niniejszego tomu „Z badań nad książką i księgozbiorami historycznymi” będzie wydawane przez zewnętrzną firmę – Oficynę Wydawniczą ASPRA-JR. Redakcja żywi nadzieję, że dystrybucja pisma zostanie w ten sposób zasadniczo usprawniona, a jego jakość edytorska poprawiona. Przejęcie składu i druku przez wydawcę prywatnego stało się również okazją do wprowadzenia zmian w wyglądzie zewnętrznym pisma, które – liczymy – uatrakcyjnią je w odbiorze.

W bieżącym numerze czynimy także odstępstwo od dotychczasowego zwyczaju umieszczania wszystkich artykułów w jednym ogólnym dziale. Wiąże się to z propozycją złożoną redakcji przez Krzysztofa Brachę i Andrzeja Dąbrówkę, organizatorów sesji *Kazania świętokrzyskie. Geneza, przekaz, tekst, kontekst – po lekturze nowej edycji (2009)*, która odbyła się w Instytucie Badań Literackich PAN 3 marca 2010 roku, by referaty i dyskusję z tego spotkania ogłosić drukiem w naszym piśmie. Ranga *Kazań świętokrzyskich* w historii naszej kultury jest fundamentalna; podobnie, jako wydarzenie w nauce polskiej, ocenić należy nową edycję krytyczną tego zabytku, przygotowaną w ostatnich latach pod egidą Biblioteki Narodowej – nic więc dziwnego, że propozycje wydrukowania zapisu tego spotkania naukowego na naszych łamach odebraliśmy jako

wyróżnienie. Powodował nami jednak jeszcze jeden wzgląd. Pomysł zgromadzenia najwybitniejszych specjalistów zajmujących się *Kazaniami świętokrzyskimi* w rok po ukazaniu się nowego wydania krytycznego, połączonego z szeregiem artykułów podsumowujących dorobek badań wykonanych nad tym tekstem od czasów pierwszej edycji z lat dwudziestych ubiegłego stulecia, uważamy za wyjątkowo udany i godny upowszechnienia. W ten sposób uczestnicy sesji stworzyli swoistą kolektywną recenzję książki, traktującej o absolutnych początkach rozwiniętego piśmiennictwa w języku polskim, ale również wskazali na zagadnienia, które na wspomnianym polu pozostają otwarte mimo wysiłków autorów nowej edycji. A przecież pogłębiona refleksja nad kulturą książki – i tej dawnej i tej najnowszej – jest podstawowym celem, dla którego powołane do życia zostało nasze czasopismo.

Artykuły dotyczące innych tematów, a także miscellanea, sprawozdania z ważnych projektów naukowych, związanych z dziejami książki i jej funkcjonowania, prowadzonych w Polsce i zagranicą, recenzje oraz zapiski dotyczące bieżących wydarzeń naukowych, uporządkowane zostały w tradycyjnych działach.

Dla uniknięcia ewentualnych nieporozumień chcielibyśmy również podkreślić, że ze względu na interdyscyplinarny charakter naszego pisma, redakcja postanowiła nie ujednoczyć stosowanych przez przedstawicieli różnych dyscyplin badawczych znaków edytorskich, mimo iż czasami ten sam znak (np. nawias kwadratowy) w edycjach tekstów źródłowych przygotowywanych przez filologów oznacza coś innego niż w wydaniach autorstwa historyków. Ponieważ wszelkie tego typu decyzje byłyby arbitralne, postanowiliśmy uszanować obyczaje panujące w każdej dziedzinie nauki i nie narzucać punktu widzenia redakcji.

Jacek Soszyński